

Raad voor de
rechtspraak

Advies aanscherping- strafrechtelijke- aansprakelijkheid-ernstige- verkeersdelicten

Dit document bevat de alternatieve tekst van het origineel. Dit document is bedoeld voor mensen met een visuele beperking, zoals slechtzienden en blinden.

Brief aan de minister van Justitie en Veiligheid
Prof. mr. F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum: 16 mei 2018
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
telefoonnummer 088 - 361 33 17
kenmerk: 2204028

Inhoud van de brief

Geachte heer Grapperhaus,

Bij brief van 7 maart 2018, kenmerk 2204028, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het conceptwetsvoorstel aanscherping strafrechtelijke aansprakelijkheid ernstige verkeersdelicten (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Met het Wetsvoorstel wordt blijkens de Memorie van Toelichting ('MvT') beoogd de rechter meer mogelijkheden te bieden om een passende straf op te leggen bij de verscheidenheid die het verkeersstrafrecht kenmerkt. Centraal staat hierbij de strafverhoging van artikel 5 en de introductie van artikel 5a in de Wegenverkeerswet 1994 ('WVW1994'). Deze wijzigingen strekken ertoe (zeer) gevaarzettend gedrag – waaronder het vasthouden van een mobiele telefoon tijdens het rijden zonder gevolgen – zwaarder te kunnen bestraffen. Artikel 5a WVW1994 expliciteert bovendien op het niveau van de wet welk gedrag in elk geval onder 'roekeloosheid' wordt verstaan. Het artikel krijgt daarmee belangrijke betekenis voor de toepassing van artikel 6 WVW1994 (zeer gevaarlijk rijgedrag met ernstige gevolgen). Volgens de MvT wordt hiermee tegemoetgekomen aan de breed gedragen wens om het begrip 'roekeloosheid' in het verkeer nader in te vullen. Ten slotte bevat het Wetsvoorstel enkele voorstellen tot het verhogen van de wettelijke strafmaxima van een aantal specifieke verkeersdelicten.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

ADVIES

1. Algemene opmerkingen

De Raad stelt voorop dat hij het belang van het Wetsvoorstel voor de rechtspraak onderkent. Hij wenst bij het Wetsvoorstel allereerst de navolgende opmerkingen te maken.

Verschillen tussen strafeis en straftoemeting

In een brief van uw ambtsvoorganger van 20 juli 2017,² waarmee het onderzoeksrapport 'Ernstige verkeersdelicten' van de Rijksuniversiteit Groningen³ aan de Tweede Kamer werd aangeboden, wordt geconstateerd dat er vaak sprake is van verschil tussen ofwel de strafeis en de strafoplegging, ofwel de strafopleggingen in eerste en tweede aanleg. De onderzoekers concluderen dat deze verschillen voor een deel rechtstreeks voortvloeien uit de ruime mate van vrijheid die de rechter heeft bij het bepalen van een passende straf. In een deel van de gevallen speelt daarnaast mee dat de officier van justitie en de rechter de strafeis en opgelegde straf baseren op uiteenlopende delicten. Veel verschillen kunnen worden verklaard uit een ander bewijsoordeel. Het Openbaar Ministerie is dan bijvoorbeeld van oordeel dat een ernstiger feit bewezen kan worden verklaard en vordert tegen die achtergrond een hogere straf dan door de rechter wordt opgelegd. Volgens de brief zijn dit oorzaken die bij een normale rechtsgang passen.

De Raad wijst in dit verband op het belang om slachtoffers, nabestaanden en pers voorafgaand aan de behandeling van een ernstige verkeerszaak hierover goed voor te lichten. Die voorlichting kan bijdragen aan begrip voor het verschil in juridisch oordeel en kwalificatie tussen Openbaar Ministerie en rechtspraak en het mogelijke effect daarvan op de straftoemeting. Op dit punt is maatschappelijk gezien veel winst te behalen. De Raad ziet hier een belangrijke rol weggelegd voor het Openbaar Ministerie. Dit laat onverlet dat er vanuit de maatschappij een duidelijke roep is om ernstige verkeersdelicten streng te bestraffen. Verschillende recente voorbeelden laten zien dat de strafrechter daarvoor oog heeft.⁴

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

² Kamerstukken II 2016-2017, 29 398, nr. 567.

³ Prof. mr. H.D. Wolswijk, mr. A. Postma, prof. mr. B.F. Keulen, Ernstige verkeersdelicten, Rijksuniversiteit Groningen, WODC 2017.

⁴ Zie bijvoorbeeld rechtbank Amsterdam 29 september 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:7066 en rechtbank Midden-Nederland 17 november 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:5746. In beide voorbeelden werd geoordeeld dat de schuld bestaat in roekeloosheid. De rechtbank legde gevangenisstraffen voor de duur van respectievelijk 30 maanden en vier jaar op.

Roekeloosheid

Roekeloosheid wordt gezien als de zwaarste vorm van schuld en grenst daarmee aan (voorwaardelijk) opzet. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de verdubbeling van de strafmaxima ten opzichte van 'normale' culpa. Mede vanwege dit strafverhogende effect moeten volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad aan de vaststelling van roekeloosheid bepaaldelijk eisen worden gesteld. Die vaststelling moet bovendien door de strafrechter nader worden gemotiveerd. Het enkele feit dat een verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan een of meer van de in art. 175, derde lid, WvW1994 genoemde gedragingen, die zelfstandig een verhoging van het wettelijk strafmaximum met zich brengen,⁵ is doorgaans onvoldoende om die roekeloosheid te kunnen vaststellen. De Hoge Raad stelt in zijn jurisprudentie drie materiële eisen aan bewezenverklaring van roekeloosheid: (1) door buitengewoon onvoorzichtige gedragingen van de verdachte (2) is een zeer ernstig gevaar in het leven geroepen en (3) de verdachte was zich daarvan bewust, althans had zich daarvan bewust moeten zijn.⁶

Volgens de MvT (p. 8) leidt de beperkte toepasselijkheid van het begrip roekeloosheid bij zeer gevaarlijk rijgedrag in het verkeer met ernstige gevolgen vaak tot onbegrip en onvrede bij slachtoffers.

Dit wordt door de Raad herkend. De Raad tekent daarbij aan dat roekeloosheid in de zin van de wet een specifieke betekenis heeft die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met wat daaronder in het normale spraakgebruik – in de betekenis van 'onberaden' – wordt verstaan. Het veroorzaken van een ongeval onder invloed van alcohol, daarbij ongeveer 40 kilometer te hard en door rood licht rijdend, zal in de volksmond al snel als roekeloos worden aangemerkt. Op grond van voornoemde maatstaven van de Hoge Raad is dat in juridische zin echter niet zonder meer het geval. Hoewel goede voorlichting ook hier meer begrip zou kunnen kweken, verwacht de Raad dat in de toekomst, zelfs na nadere afgrenzing door dit Wetsvoorstel, die verwarring, dat onbegrip en die onvrede over de uitleg van 'roekeloosheid' zal blijven bestaan. De Raad beveelt daarom aan om 'roekeloosheid' uit artikel 175, tweede lid, WvW1994 te schrappen. De Raad voorziet bij handhaving van dit begrip een voortschrijdend debat in de rechtspraak over dit begrip, mede gelet op de bewijsproblematiek die hieronder wordt geschetst met betrekking tot het voorgestelde opzet-artikel 5a WvW1994. Daarmee wordt het doel van dit Wetsvoorstel zoals hiervoor geschetst niet gehaald en zal het effect ervan averechts werken.

Verhouding tussen artikelen 6 en 175 WvW1994 en de artikelen 307 en 308 Wetboek van Strafrecht

Met een eerdere wetswijziging is beoogd de strafmaxima van de culpose delicten in het Wetboek van Strafrecht ('Sr') en die in de WvW1994 meer met elkaar in

⁵ Die gedragingen hebben een zelfstandig verhogend effect op het wettelijk strafmaximum genoemd in zowel het eerste als het tweede lid van artikel 175 WvW1994 en derhalve ook in situaties waarin van roekeloosheid geen sprake is.

⁶ Vgl. Kamerstukken II 2001-2002, 28 484, nr. 3, p. 10: '(...) in het onderhavige wetsvoorstel [wordt] voorgesteld om de zwaarste vorm van het culpose delict – dat is die waarbij de schuld bestaat in roekeloosheid – van een afzonderlijk strafmaximum te voorzien. Daarmee wordt beoogd een adequate bestraffing mogelijk te maken in alle gevallen waarin sprake is van zeer onvoorzichtig gedrag waarbij welbewust en met ernstige gevolgen onaanvaardbare risico's worden genomen.'

overeenstemming te brengen.⁷ De Raad mist in de MvT een beschouwing over de verhouding van (de strafbedreiging bij) roekeloosheid in de zin van de artikelen 6 en 175, tweede lid, WvW1994 tot (die bij) 'dood door schuld' (art. 307 lid 2 Sr) en 'zwaar lichamelijk letsel door schuld' (art. 308 lid 2 Sr) in het geval die schuld bestaat in roekeloosheid.⁸ De Raad bepleit in de MvT een nadere beschouwing ter zake op te nemen.

Oriëntatiepunten voor straftoemeting van het Landelijk Overleg Vakinhoud Strafrecht

Het Landelijk Overleg Vakinhoud Strafrecht (LOVS) heeft voor een aantal vaak voorkomende delicten een strafmaat (oriëntatiepunt) aangegeven waarop de rechter zich kan oriënteren bij de oplegging van de straf. Deze oriëntatiepunten voor straftoemeting⁹ geven de straf weer die rechters voor de meest voorkomende verschijningsvorm van het strafbare feit plegen op te leggen. De oriëntatiepunten komen tot stand na een inventarisatie van de praktijk van de straftoemeting en na consultatie van alle gerechten. Zij zijn – anders dan de richtlijnen voor strafvordering van het College van procureurs-generaal – per definitie beschrijvend en niet normatief van aard. De oriëntatiepunten binden de strafrechter in een concrete zaak niet. Hij is in individuele gevallen verantwoordelijk om een passende straf te bepalen en op te leggen. De oriëntatiepunten worden periodiek geëvalueerd volgens het hiervoor beschreven werkproces. Een wetwijziging die van invloed is geweest op de straftoemetingspraktijk zal op die manier na verloop van tijd doorwerken in de oriëntatiepunten. Op vergelijkbare wijze heeft ook de toepassing door de feitenrechtspraak van de jurisprudentie van de Hoge Raad met betrekking tot artikel 6 WvW1994 in november 2016 tot wijziging van de desbetreffende oriëntatiepunten geleid.

Tegen deze achtergrond zal het in de MvT (p. 10) beschreven overleg van 'de regering' met 'de Rechtspraak' over de oriëntatiepunten, wat daar ook van zij, tot geen andere uitkomst kunnen leiden dan dat de evaluatie daarvan moet worden afgewacht. Dit ware in de MvT tot uitdrukking te brengen.

2. Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 5a WvW1994: verkeersgedragingen

De in het voorgestelde artikel 5a WvW1994 genoemde verkeersgedragingen worden als misdrijf aangemerkt indien daarvan levensgevaar of gevaar voor lichamelijk letsel voor een ander te duchten is.

Volgens de MvT (p. 7) gaat het daarbij om onverantwoordelijk rijgedrag in het verkeer waarvan men weet dat dat zeer gevaarlijke situaties voor medeweggebruikers in het leven roept. Er moet derhalve voor de toepassing van artikel 5a WvW1994 sprake zijn van daadwerkelijk potentieel gevaar voor anderen.

Volgens de MvT (p. 5) strekt het voorstel ertoe het mogelijk te maken dat (zeer) gevaarzettend gedrag – waaronder het vasthouden van een mobiele telefoon tijdens het rijden – zonder gevolgen zwaarder kan worden bestraft. Op pagina 11 van de MvT wordt

⁷ Wet van 22 december 2005, Stb. 2006, 11.

⁸ Zie over de spanning daartussen onder meer Kamerstukken II 2001-2002, 28 484, nr. 3, p. 7 en 9.

⁹ Te raadplegen op www.rechtspraak.nl, laatstelijk gewijzigd in maart 2018.

vervolgens als voorbeeld genoemd het op een drukke zaterdagochtend veel te hard door het stadscentrum rijden waardoor anderen moeten wegspringen.

Wanneer sprake is van een verdachte die midden in de nacht verschillende verkeersregels overtreedt zonder dat dit leidt tot een ongeval, terwijl er geen andere weggebruikers zijn, valt dit volgens die toelichting niet onder artikel 5a, maar onder het toepassingsbereik van artikel 5 WVV1994. In het algemene deel van de MvT (p. 7 en 9) worden telkens combinaties van de overtreding van verkeersregels beschreven als voorbeelden die het in het voorgestelde artikel 5a WVV1994 bedoelde gevaar tot gevolg hebben. Daarmee zijn die voorbeelden aanmerkelijk ernstiger dan de voorbeelden die in de inleiding van de toelichting als aanleiding voor het Wetsvoorstel worden genoemd.

De toelichting roept vragen op en verduidelijking daarvan is geboden. Hoe moet bijvoorbeeld een geval worden aangemerkt waarin er sprake is van voornoemde overtredingen in een omgeving waarin het nemen van risico op zichzelf niet direct gevaar oplevert voor anderen, maar waarvan een toevallige passant wel slachtoffer zou kunnen worden? Is voor de beantwoording van de vraag of artikel 5a WVV1994 van toepassing is afhankelijk of daadwerkelijk personen in de omgeving aanwezig zijn geweest? Kan de dronken vrachtwagenchauffeur die op enig moment veel te hard rijdt zich schuldig maken aan artikel 5a WVV1994 wanneer hij tijdens die rit niemand tegenkomt?

De Raad beveelt daarnaast aan om de afzonderlijke verkeersgedragingen, als genoemd in het voorgestelde artikel 5a WVV1994, nader te toe te lichten nu zij niet alle zonder meer begrijpelijk zijn.

Meer in het bijzonder zou in de MvT aandacht moeten worden besteed aan de gedragingen genoemd onder a, c, d, h en l van dat artikel. De afzonderlijke verkeersgedragingen zijn bovendien onvergelykbare grootheden en deze opsomming zou op grond van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 eenvoudig kunnen worden uitgebreid. Dit roept de vraag op waarom de opsomming zich tot de genoemde verkeersgedragingen beperkt.

Artikel 5a WVV1994: opzettelijk

De Raad acht het wetstechnisch maar zeker ook dogmatisch onjuist om artikel 5a WVV1994 als een opzetdelict te formuleren daar waar sprake is van schulddelicten in de artikelen 5 en 6 WVV1994. De bewijsproblematiek die hieruit volgt, en waarover hieronder opmerkingen worden gemaakt, maken dat de doelen die gesteld zijn met dit Wetsvoorstel niet worden bereikt.

De in het voorgestelde artikel 5a WVV1994 beschreven gedragingen zijn actieve handelingen. De betekenis van het woord 'opzettelijk' in de aanhef van het artikel behoeft toelichting.

Voor zover het opzettelijk handelen in het voorgestelde artikel 5a WVV1994 ziet op de verkeersgedragingen ligt dat opzet bij sommige van de genoemde gedragingen in feite in de gedraging besloten (bumperkleven en het vasthouden van een mobiele telefoon). Bij enkele andere genoemde gedragingen zal het opzet evenwel niet eenvoudig te bewijzen zijn. Kan iemand die de maximumsnelheid in ernstige mate overschrijdt onder de werking van artikel 5a WVV1994 uit komen door te verklaren dat hij de desbetreffende verkeersborden niet heeft gezien? En hoe te bewijzen dat iemand opzettelijk door rood is gereden of opzettelijk geen voorrang heeft verleend?

Indien 'opzettelijk' ziet op het in ernstige mate schenden van de verkeersregels zou dat van de rechter vergen dat hij dat opzet expliciet vaststelt. Ook dan is verduidelijking, die nu in de toelichting wordt gemist, nodig.

Artikel 5a WVV1994: rijden onder invloed

Rijden onder invloed is als gedraging niet opgenomen in het voorgestelde artikel 5a WVV1994. De achterliggende reden daarvan is mogelijk gelegen in het feit dat die gedraging zelfstandig als misdrijf kan worden bestraft, ook wanneer dit geen gevolgen heeft voor anderen. Het strafmaximum voor rijden onder invloed wordt verhoogd naar één jaar. Het strafmaximum voor de gedragingen in het voorgestelde artikel 5a WVV1994 bedraagt twee jaar (MvT, p. 12). De Raad werpt de vraag op of de wetgever dit verschil ook voor ogen staat. Indien dit het geval is dan ware dit in de MvT te verhelderen.

Artikel 175 WVV1994

Indien u ervoor kiest in artikel 175 WVV1994 vast te houden aan het begrip 'roekeloosheid' merkt de Raad daarover nog het volgende op. Door roekeloosheid in het voorgestelde artikel 175, tweede lid, onderdeel b, WVV1994 te koppelen aan de verkeersgedragingen als genoemd artikel 5a WVV1994 die in elk geval die roekeloosheid opleveren, worden de omstandigheden van het geval volledig buiten spel gezet. Door de gekozen formulering, als gevolg waarvan er bij een groot scala aan verkeersfouten, mits opzettelijk begaan en met te duchten gevaar voor (minimaal) lichamelijk letsel bij een ander, per definitie sprake is van roekeloosheid, is te verwachten dat teveel verkeersgedragingen als roekeloos moeten worden bestempeld. Het strekt tot aanbeveling de beoordeling van verkeersgedrag aan de rechter over te laten, zodat beslissingen op maat kunnen worden genomen.

De Raad onderkent het belang van wijziging van artikel 175, derde lid, WVV1994. De in het huidige derde lid genoemde gronden kunnen aanleiding vormen om de straffen als bedoeld in het tweede lid van dat artikel (bij roekeloosheid) met de helft te verhogen. De Hoge Raad oordeelt juist daarom dat roekeloosheid uit méér moet bestaan dan de in het derde lid genoemde strafverzwarende omstandigheden. Zoals de wijziging nu wordt voorgesteld blijft dit knelpunt evenwel bestaan voor het rijden onder invloed. De Raad beveelt daarom aan de strafverzwarende omstandigheden van het tweede en derde lid van artikel 175 WVV1994 geheel van elkaar los te koppelen. Bijvoorbeeld door op te nemen dat strafverzwaring op grond van het derde lid enkel een verhoging van het strafmaximum als bedoeld in het eerste lid tot gevolg heeft en niet ook dat van het tweede lid. Of door in het derde lid een zelfstandig strafmaximum op te nemen.

Artikel 176 WVV1994

Artikel 9 WVV1994 heeft betrekking op de situatie dat een bestuurder een geldig rijbewijs heeft (gehad), maar niet meer bevoegd is een motorrijtuig te besturen. Die bevoegdheid kan om verschillende redenen ontbreken. Volgens de MvT (p. 9) is artikel 9 WVV1994 zowel bedoeld als ondersteuning van het gezag van gewijsde van een rechterlijk vonnis of een strafbeschikking waarbij ontzegging van de rijbevoegdheid is opgelegd als ter ondersteuning van het administratieve toezicht op rijbewijzen. Met het oog op de verkeersveiligheid wordt voorgesteld door wijziging van artikel 176 WVV1994 de maximumstraf waarmee het overtreden van artikel 9 WVV1994 wordt bedreigd te

verhogen naar één jaar of een geldboete van de derde categorie. In het voorgestelde artikel 176, tweede lid, WVV1994 ontbreekt een verwijzing naar artikel 9, achtste lid, van die wet (thans opgenomen in artikel 177 lid 1 onder a WVV1994). De Raad mist een onderbouwing voor het behoud van dit onderscheid. Dit wringt temeer nu de motivering zoals gegeven voor artikel 9, eerste en tweede lid, WVV1994 materieel ook opgaat voor het achtste lid.

Artikel 43b Sr

Door wijziging van artikel 43b Sr wordt benadrukt dat de misdrijven omschreven in de WVV1994 als 'soortgelijk' aan elkaar worden aangemerkt en dat de in de artikelen 43a en 43b Sr neergelegde recidiveregeling daarop van toepassing is. Volgens de MvT (p. 10) wordt hiermee beoogd een duidelijk signaal af te geven dat recidive van verkeersdelicten streng moet worden bestraft. De Raad merkt in dit verband op dat waar het gaat om het tegenaan van recidive bij verkeersdelicten het beter ware als – net als in andere Europese landen - steeds als uitgangspunt heeft te gelden dat de daadwerkelijke verkeersovertreder wordt bestraft in plaats van de kentekenhouder.

3. Alternatief voorstel

Mede gelet op de hiervoor geschetste wetstechnische, dogmatische en bewijstechnische problematiek is een alternatieve formulering van de artikelen 5a, 175 en 176 WVV1994 geboden. Binnen de Rechtspraak is nagedacht over een mogelijk alternatief voorstel. Dat voorstel wordt uiteengezet in de bijlage.

WERKLAST

Het Wetsvoorstel voegt een nieuw misdrijf toe aan het Wetboek van Strafrecht. De verwachting is dat dit geen substantiële gevolgen zal hebben voor de werklast en organisatie van de Rechtspraak.

CONCLUSIE

De Raad onderkent het belang van het Wetsvoorstel. Het Wetsvoorstel stuit in zijn huidige vorm echter op een aantal zwaarwegende bezwaren. De Raad vraagt u daarom om het Wetsvoorstel op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken en aan te passen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

mr. C.H.W.M. Sterk

Lid Raad voor de rechtspraak

BIJLAGE: ALTERNATIEF VOORSTEL

Artikel 5a WVV1994

Artikel 5a WVV1994 zou als volgt kunnen komen te luiden:

'Het is een ieder die aan het verkeer deelneemt verboden zich zodanig te gedragen dat het aan zijn schuld is te wijten dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt.'

In de MvT kunnen verkeersgedragingen worden genoemd die dat "gedragen" verder verduidelijken.

Daarbij kan het dogmatische onderscheid in schuld, zoals in de tenlastelegging uitgedrukt, komen te luiden en worden verhelderd als: 'hoogst, althans zeer, althans aanmerkelijk onoplettend, onvoorzichtig en/of onachtzaam', waarbij niet langer gebruik wordt gemaakt van het begrip 'roekeloosheid'.

Artikel 175 WVV1994

Het eerste en derde lid van artikel 175 WVV1994 kunnen worden gehandhaafd.

De strafbedreiging in artikel 6 WVV1994 kan worden verruimd in die zin dat deze wordt verhoogd indien tevens sprake is van overtreding van artikel 5a WVV1994. In het tweede lid van artikel 175 WVV1994 kan daartoe tot uitdrukking worden gebracht indien de schuld tevens betreft overtreding van artikel 5a WVV1994 de schuldige wordt gestraft met handhaving van het bepaalde in de onderdelen a en b van het tweede lid. Het begrip roekeloosheid in de aanhef van dit artikellid komt dan te vervallen.

Artikel 176 WVV1994

Het in het Wetsvoorstel geformuleerde eerste lid van artikel 176 WVV1994 kan worden uitgesplitst in meerdere onderdelen die betrekking hebben op overtreding van artikel 5a WVV1994:

1. 'Overtreding van artikel 5a wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste achttien maanden of geldboete van de derde categorie.'
2. 'Indien bij overtreding van artikel 5a levensgevaar of gevaar voor lichamenlijk letsel voor een ander is te duchten, kan de in het eerste lid bepaalde gevangenisstraf met een derde worden verhoogd.'
(= 24 maanden + ontzegging van de rijbevoegdheid als bedoeld in art. 179 WVV1994)
3. 'Indien bij overtreding van artikel 5a tevens sprake is van overtreding van artikel 8, eerste tot en met vierde lid, dan wel overtreding van artikel 163 tweede, zesde, achtste of negende lid, dan kan de in het eerste lid bepaalde gevangenisstraf met twee derde worden verhoogd.'
(= 30 maanden + ontzegging van de rijbevoegdheid als bedoeld in art. 179 WVV1994)
4. 'Indien bij overtreding van artikel 5a de omstandigheid van het tweede lid als ook de omstandigheid van het derde lid zich voordoet, dan kan de in het eerste lid bepaalde gevangenisstraf met die straf worden verhoogd.'

(= 36 maanden + ontzegging van de rijbevoegdheid als bedoeld in art. 179
WVW1994)